

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 10. grudna 1893.

Štev. 34.

Nesrečna gozdarska postava

je šiba za naše gorjanske kmete. Postava meri na to, da bi se kar mogoče veliko zemljišča pogozdilo in paši odtegnilo, in ravno to je pogin za gorjanskega kmeta, ki živi večidel od živine, kajti žita dostikrat še za domačo potrebo dovolj ne pridela; živina potrebuje pa pašnikov, in za te mu je v prvi vrsti skrbeti. Od lesa ne more živeti, z gozdom se more le enkrat okoristiti, potem mine pa dolga vrsta let, prej da spet kaj prida zraste, on sam tega ne dočaka in tudi njegov naslednik še ne. Mi pač slišimo britke tožbe gorjanskih kmetov o gozdarski postavi, pa jim pomagati ne moremo. V deželnem in državnem zboru je dosti poslancev, ki so od kmetov voljeni ter jim pred volitvami vse obljubijo, kedar so pa voljeni, pozabijo le preradi na kmečke težave in potrebe.

Ako hoče kmet v svojem gozdu sekati, mora za to dobiti dovoljenje pri okrajnem glavarstvu in naznaniti, kdaj se bo delo začelo in kdaj končalo. Potem pride gozdnar gledat, in prej da on ne obhodi, ne sme biti nič sekano, sicer je kmet hudo kaznovan. To je že hud udarec za kmeta, ker on ne more vedeti, kdaj mu bo poljsko delo dopustilo toliko časa, da si napravi kakšen meter drv. Ako je vreme neugodno, ali če kdo iz družine zboli, tedaj še dela na polju ne more dognati, kako bo potem sekati začel natančno na tisti dan, ki ga je prej naznanil? Ako čas zamudi, mora potem še enkrat dovoljenja prositi. Sicer pa je les v gorskih krajih malo vreden, ker ga je silno težavno spravljati navzdol čez strmine, potem pa po slabih potih še daleč voziti, prej da pride na kraj, kjer je kak denar zanj dobiti mogoče; večino skupička pobe-rejo delavci. Tega pa gozdnar ne vidi, razun kedar svoje drage stopinje vkup račun, da mu jih mora kmet dobro plačati. Postava nadalje pravi, da se ne sme „na frato“ ali na gladko sekati: na vsakih 10 štirjaških metrov mora pustiti eno drevo stati, in ta drevesa morajo čakati, dokler mladi gozd za njimi ne priraste. Kedar pa posekane hlode navzdol gonijo, ne dá se zabraniti, da tisti butajo ob še stoječa drevesa ter jih tako obtolčejo, da se posušijo ali pa gnjiti začnejo. Včasih pa pride hud veter in pomeče ta redko stoječa drevesa na tla; kmet pa ima spet škodo in mnogo dela, prej da te podrtine v kraj spravi. Postava pravi nadalje,

da kjer se les poseka, se ne sme živina pasti, dokler jej vršički mladega drevja od gobca ne odrastejo. To je najhujši udarec za kmeta, ker mu omejuje in otežuje živinorejo, ki je v hribih edini vir dohodkov.

Mi bi rekli, da se kmet na svoj gozd bolje razume, kakor gozdnarji in drugi gospodje, ki so v mestih zrastle, kjer so videli le divje kostanje in kako sadno drevje. Kmet že vé, kje je bolj na vetru ali v strmini, ki se pogrezuje, on vé, kje kaže sekati in kje drevje pustiti, da se škoda ne godi. Tudi pozna svoje zemljišče, kje je bolj ugodno za eno ali drugo vrsto drevja. Gozdnarji vidijo samo postavo, za kmetov dobiček se pa ne brigajo. Kedar kmetje les na gladko posekajo, spravijo hlode, veje pa požgejo in na pogorišču pa vsejejo rž ali pa hajdo. Ko je tista požeta, jim ni treba lesa sejati ali saditi, kakor gozdnarji delajo; Bog je drevesno seme že tako ustvaril, da ima vsako seme eno habico, da veter seme raznese na vse kraje. Pojdimo po zimi gledat na sneg in bomo videli vse polno semena raztrešenega po njem. Živina v gozdu nikdar ne dela škode, ampak mu le koristi, ker popase travo, da tista drevesnih mladik ne zaduši. V starih časih se je živina svobodno pasla po planinah in v mladih hostah, nihče je ni oviral in preganjal, in vendar so sami od sebe (brez človeškega truda) zrastle najlepši gozdi, kakoršnih danes nemamo. Prazna bajka je, da živina pojedja smerečje vršičke. Dokler je še kaj trave, ne bo grabila po smolovi smereki, če pa trave ni, je itak neumna, na pašo goniti. Če včasih kaka koza iz porednosti odščipne kak vršiček, to tudi ni tako grozna nesreča, kajti vsak vé, da drevje v mladosti gosto vkupaj raste, in ni mogoče, da bi toliko drevesnih debel na enem kupu visoko zrastle, ampak nekteri vršički hitreje kviško poženejo, ker so v koreninah močnejši, tisti zrastejo, male svoje bratce pa zadušijo, ker jim zakrijejo solnce in pod zemljo njih slabejšim koreninam živež odtegnejo. Če so tedaj tri drevesca na kupu, bo le eno zrastle, dva se pa posušita tudi potem, če koza njih vršičke pri miru pusti. Mnogo se dandanašnji tudi o tem prerokuje in kvasi, da se s pogozdovanjem zabranijo povodnji. Bile so pa velike povodnji še v časih, ko je bilo še vse z gozdom zaraščeno. Ako le dežuje in koj dežuje, potem tudi gozdi ne morejo več nazaj držati obilne vode. In kjer se oblaki

utrgajo, nastane tudi povodnj, naj bo svet zaraščen, kolikor hoče. Praznim sanjarijam na ljubo se torej trpinčijo naši gorjanski kmetje na tak način, da se morajo človeku v srce smiliti. Naj bi vendar Bog razsvetlil naše poslance, da bi te tožbe gorjanskih kmetov prevdarili in predelali gozdarsko postavo kmetu na korist! Najbolje bi morda še bilo, ko bi se postava tako predelala, da bi se oblast čez gozde odyzela gozdnarjem in političnim uradom ter prenesla na kmetijske zadruge, ki se imajo ustanoviti.

Slovenske posojilnice na Koroškem leta 1892.

(Za „Mir“ sestavil Rastislav.)

(Konec.)

III. Hranilne vloge.

Da naše posojilnice res uživajo zaupanje slovenskega ljudstva, o tem nam lepo priča naslednji pregled hranilnih vlog.

Številka	K r a j	%	Leta 1892				+ več, — manj
			Leta 1891 gld.	se je vložilo gld.	vzdignilo gld.	ostalo koncem leta gld.	
1	Bekštanj . . .	4 ¹ / ₄	46975	14806	13399	50411	+ 3436
2	Celovec . . .	4 ¹ / ₂	40723	17597	8761	51219	+ 10496
3	Črna . . .	4 ¹ / ₂	8909	12007	4905	16307	+ 7398
4	Djekše . . .	4 ¹ / ₂	35341	27238	13236	50474	+ 14933
5	Glinje . . .	4 ¹ / ₂	38475	26277	10869	55685	+ 17210
6	Prevalje . . .	4 ¹ / ₂	—	17062	685	16580	+ 16580
7	Sinča ves . . .	4	24051	34544	10868	48918	+ 24867
8	Sl. Plajberg . . .	4	3508	744	581	3794	+ 286
9	Sp. Dravberg . . .	4 ¹ / ₂	41210	23364	14768	51334	+ 10124
10	Suha . . .	4 ¹ / ₂	—	8725	1580	7254	+ 7254
11	Št. Jakob . . .	4	91031	18302	21098	89359	— 1672
12	Št. Janž . . .	4 ¹ / ₂	—	14804	306	14746	+ 14746
13	Šmihel . . .	4	43382	29501	16042	58133	+ 14751
14	Tinje . . .	4 ¹ / ₂	3193	4247	962	6654	+ 3461
15	Velikovec . . .	5	21135	28861	11414	39311	+ 18176
16	Zilj. Bistrica . . .	4	—	6650	140	6587	+ 6587
Vkup . . .			398133	284729	129614	566766	+ 168633

Številke tega pregleda so nam vesel dokaz varčnosti našega ljudstva; posebno veselo je še to, da so številke hranilnih vlog, razun Št. Jakobske, pri vseh posojilnicah napredovale. Pri nekterih, tudi

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dné 26. vel. srpana 1893 v Sežani na Krasu.

(Konec.)

Z ozirom na svoje delovanje je vodstvo, ktero danes osmič nespremenjenih nazorov poklada račun pred vami, oč. zborovalci, onega prepričanja, ki ga je slavni Jan Kollar davno že izrazil z besedami: „Deluj vsakdo marljivo na narodnem polju: pota so lahko različna, a volja bodi nam vsem enaka!“ (Pritrjevanje!)

Istotako je izrazil — kar ne škoduje, da si tudi mi dobro zapomnimo — glasoviti Deak, ogerški državnik, drugo resnico z besedami: „Tudi mene marsikaj žalosti, tudi jaz ne morem vsega pozabiti; ali moja ljubezen do domovine je večja, kakor nasprotstvo proti mojim zopernikom.“ (Izvrstno!)

Odvzimo, rojaki, vso ožupnost, kakor bi bilo vse naše prizadevanje naproti tako mnogoštevilnim nasprotnikom sosednih nam narodov zastonj, družimo se katoliški Slovenci — kar nas je — kakor Slovenci-bratje, in spolnilo se bo, kar pesnik zagotavlja:

„Kjer Slovencev moč se v eno stika,
Pade sila še tako velika.“

(Tu je sledilo viharno, dolgotrajno odobravanje, živio- in slavaklici, ploskanje, kakor še nobenkoli doslej; v obče se je sodilo, da je to srčna ovacija družbinemu vodstvu.)

Prvomestnik omenja, da je letos poročilo našelo dokaj družbenikov, ki jih je nam in sloven-

skemu národu prezgodaj odvzela nemila smrt, pozove skupščinarje, da blagovolé v znak sožalja vstati, kar se je zgodilo s slava-klici odličnim pokojnikom.

Na to povpraša zborovalce, da-li želi kdo besede k tajništvu poročilu? Zastopnik Blaž Grča, župnik šempaski, omenja v kratkih pa jedratih besedah, da so se skupščinarji prepričali iz vodstvenega izvestja, kako previdno je glavni odbor pospeševal družbine namene, da je njegovo delovanje res plodonosno za katoliško-slovensko šolstvo in da morajo biti osobito še tajniku za njegovo požrtvovalnost hvaležni. „Vneti bi se morali — vsklikne — vsaj danes za družbo, če bi že poprej ne bili vneti in bi že prej ne bili zanjo delovali.“ Zató méni, da v zmislu slavne skupščine govori, ako nasvetuje družbinemu vodstvu — in imenoma še tajniku — naše priznanje in toplo zahvalo. — Po kratkih opazkah zastopnikov Ivana Hribarja in dr. Mat. Pretner-ja se med „dobroin živio-klici“ potrdi nasvet župnika Grča.

VI. Glavni blagajnik dr. J. Vošnjak poroča obširno o denarnem stanju družbe za leto 1892: Dohodki znašajo 15.962 gld. 80 kr., troški pa 13.258 gld. 09 kr., je torej prebitka 2.704 gld. 71 kr. Skupščinarji z dobroklici potrdijo blagajnikovo izvestje.

VII. Za družbino nadzorništvo poroča profesor dr. Ivan Svetina.

Nadzorništvo je, kakor je v pravilih določeno, dvakrat tekom leta, 11. vel. travna in 30. listopada, 1892 skontroiralo blagajno, dné 22. svečana 1893 pa pregledalo račune za leto 1892, računске knjige in priloge ter našlo, da se je vselej račun vjemal z blagajniškim stanjem, dohodi in razhodi pa so bili dokazani po računskih prilogah.

Pri poslednjem skontrovanju dné 22. svečana 1893 bilo je v blagajni zraven gotovine 43 gld. 46 kr. hranilnih knjizic v znesku 15.374 gld. 42 kr., od kterih omenjamo:

1. mestna hranilnica ljubljanska . . . gld. 3930-50
2. južno-štajerska hranilnica . . . „ 3000-—
3. posojilnica v Pulju na Istrskem . . . „ 1045-—
4. „ „ Celji . . . . . „ 509-37
5. „ „ Sevnici . . . . . „ 1481-84
6. „ „ Šmihelu na Koroškem . . . . . „ 709-18
7. „ „ Sinči vasi, Koroško . . . . . „ 1104-48
8. „ „ Djekšah . . . . . „ 2193-41
9. „ „ Tinjah . . . . . „ 536-41
10. Hranilno in posojilno društvo v Ljubljani . . . . . „ 300-—

Nadzorništvo torej nasvetuje: Slavna skupščina potrdi račun za leto 1892 z dohodki 15.942 gld. 80 kr., s stroški 13.258 gld. 9 kr. in s prebitkom 2.704 gld. 71 kr. in s končnim blagajniškim ostankom 14.697 gld. 6 kr., in dá v smislu § 22. družbinih pravil vodstvu oprostilo. Prvomestnik konstatuje, da je skupščina to izvestje soglasno vzela na znanje.

VIII. Prvomestnik naznanja, da po pravilih letos izstopijo naslednji udje družbinega vodstva; Ivan Hribar, Luka Svetec, dr. Ivan Tavčar, Tomo Zupan. Dalje prečita pismo dr. Tavčarjevo, v kterem izjavlja, da z ozirom na svoje posle več ne more sprejeti eventualne izvolitve ter da hoče v vseh pravnih zadevah drage volje podpirati družbo.

Vsled tega pojasnila nasvetuje skupščinar Matko Mandić, da se izvolijo z vsklikom dosedanji odbor-niki, a mesto dr. Tavčarja pa kurat Anton Koblar.

jo rešil sramotnega pogina! Prej ko ne je preveč bil vtopljen v svoj govor, s katerim se je pri shodu skazal kot pravega nemškutarja: odpadnika od vere in národnosti. — Pa še nekaj se čudimo tukaj v Trušnjah in okolici: da namreč radi te uboge frankfurtarice nimamo izjemnega stanja! Soditi vsaj po tem, s kako skrbjo se išče zažigalec, bi človek moral misliti, da je vsa Avstrija v nevarnosti; — in vendar je zgorela samo zastava, ki v Avstriji prav za prav še pravice nima se med svetom prikazati ob belem dnevu. In radi te zastave stričkajo žandarji sem in tje, ter izprašujejo ne samo odrasle ljudi, ampak tudi otroke; radi te bore zastave se izprašujejo in begajo celo šolarji v šoli (prej ko ne primanjkuje druge učne tvarine ali pa je omilovanja vredna frankfurtarica tolikega pomena, da jo je treba šolarjem prav dobro zabiti v spomin)! Prav ima dopisnik v zadnjem „Miru“, da tega dejanja ni odobravati; a take komedije zavoljo borne cunje bi pa vendar ne bilo treba. Ali so mar žandarji in oni, ki jih pošiljajo, v službi nemškega šulferajna — zakaj prej ko ne se je hotela samo njemu posvetiti pot iz Trušenj? Ali mar res ni važnejših opravkov, kakor pa trgati podplate za prazen nič ter tirati k zagovoru v Velikovec nedolžne ljudi zopet za prazen nič?

Iz Rude. (Slovenske vloge.) Neka kukavica iz našega kraja iznesla je v št. 138. t. l. znanih Celovških „Freie Stimmen“ piškav dopis, v katerem se pritožuje, da se naš slavni občinski odbor od drugih občin „nadleguje“ s slovenskimi vlogami ali dopisi, katerih občinski predstojniki ne zastopijo, dasi sta „župan in občinski sluga rojena Slovence“. Jaz pa pravim: slabo in nečastno dosti, če rojen Slovenec, župan čisto slovenske občine, svoje lepe materinščine ne zastopi ali je noče zastopiti! Kar govori oni dopisnik dalje o potrebi nemščine, o pomankljivosti* slovensčine itd., to je navadna prazna slama, katero so nemški listi že tolikokrat premlatili, da se le čudimo, kako se ljudje takih bedarij niso že dolgo naveličali. Na vse neslanosti onega dopisa odgovarjati bi bilo preveč. Le omeniti naj še, da dopisnik pravi, da mora vsak Slovenec, ki je hodil v sedanje šole, zastopiti razna sodnijska in druga nemška pisma. To pa kratkomalo ni res! Koliko Nemcev, ki so hodili v nemške šole, ki so še celo nekoliko študirali, ne zastopi nemških dopisov, ktere izdajajo sodniki in drugi oblastni gospodje. In potem to naj zastopijo Slovenci, ki še svojih šol nimajo, ali le take, v kterih se naši otroci kaj pridna ne naučé. Dopisnik se je podpisal z „Ein Slovenc“. Povem mu pa prav na uho, da pri nas ljudij, ki svojo slovensko materinščino tako grdo blatijo po nemških listih, ne imenujemo „Slovence“, temveč — nemškutarje, kar si naj ta gospod vzame na znanje, ako hoče še kedaj spisati piškav dopis za „Freie Stimmen“.

Iz Djekš. (Nova šola.) Redko slavnost imeli smo pri nas dné 13. listopada t. l. Ta dan se je namreč slovesno blagoslovila naša nova šola. Prišlo je k slavnosti prav mnogo ljudstva in nekoliko tujih gospodov, med kterimi je bil tudi g. c. kr. okr. šolski nadzornik Artnak. Ob 8. uri podali smo se v cerkev, kjer je bila slovesna sv. maša, vč. g. Grebinjski župnik Fr. Petek pa so imeli lepo pridigo, v kteri so gospod pridigar poljudno razložili, kaj je namen ljudske šole in kakšne dolžnosti imajo do nje stariši in otroci. Potem so se podali otroci z učitelji in povabljenimi gosti v novo šolo, katero so omenjeni g. župnik slovesno blagoslovili. Šola je bila lepo okinčana z zelenjem in zastavami. Ko so bili cerkveni obredi končani, zbrali so se vsi v veliki šolski sobi, kjer je g. nadzornik Artnak imel lep nagovor do otrok. Opoldne je otroke v šoli bogato pogostila gospa Pokeršnikova. Gospoda pa se je zbrala v gostilni g. Pokeršnika, kjer so se pri kosilu govorile običajne napitnice. Želimo le, da bi se otroci v novi šoli, ki nas je stala mnogo denarja in truda, vzgojevali v pravem krščanskem in slovenskem duhu, učili prav mnogo dobrega, da postanejo kedaj dobri katoličani, zavedni Slovenci in zvesti Avstrijani!

Iz Okoške občine na Štajerskem. Po vseh slovenskih listih se je bralo, kako so vlagale in še vlagajo občine prošnje za novo lovsko postavo. Še nedavno bralo se je v „Slovenskem Gospodarju“, da se je oglasila s prošnjo tudi občina Ljubnica-Stranice, in res želeli bi bilo, da bi Okoška občina ne zaostala za njo. Naj pomisli župan, koliko škode je naredil pretečeno zimo zajec na sadnem drevju in letošnju spomlad sočivju na polju. Onih 15 gld., ki jih donaša najemščina lova, škode ne poravnava, dà, dostikrat je ima en sam kmet več, kaj še cela srenja. Naj se torej občinski zastop ozira na blagor svojih župljanov in v resnici misli na zboljšanje teh žalostnih razmer. — Neka občina uraduje, kakor se pravi, slovensko, a kakšna slovensčina je to? V rokah imam živinski potni list, evo ga: „Augenbach, Staimak. selbst u. 1 Kuh Bela

farebe ker fir mark Faistriz!!“ To je slovensčina, ali bolje nemščina predstojnika samega! Da bi šel se slovensčine učiti v našo novo ustanovljeno bralno društvo, pravi, da nima časa, ker ima dovolj prebirati lastnih listin s svojim tajnikom, in lože menda čita nemško. Slišal sem, kako ga je poučeval neki fant, da pravi „Mir“, da se mora tirjati na slovenske prošnje in vloge slovensko rešitev, a ta župan je preveč sluga okrajnega glavarja, da bi to razumel in zagonetke bile so mu one tožbe slovenskih županov na Koroškem in Istorskem za slovenski uradni jezik. Tužna majka Slava! In to so tvoji sinovi!

Politični pregled.

Dogodek, da so se naši državni poslanci razdvojili in razcepili v dva tabora, postaja za nas Slovence čezdalje bolj zanimiv. Šest jih je namreč izstopilo iz konservativnega Hohenwartovega kluba in ustanovili so s štirimi Dalmatinci nov „jugoslovanski klub“; osem pa jih je ostalo v konservativnem klubu. Izstopili so: dr. Ferjančič, Kušar, dr. Gregorčič, dr. Gregorec, grof Alfred Coronini in Nabergoj. Ostali pa so: grof Hohenwart, Klun, Globočnik, Pfeifer, Povše, Šuklje, Robič, Vošnjak. Izstopivši so v časnikih razglasili izjavo, v kterej opravičujejo svoj izstop, ostali pa so se podredili Hohenwartovim zahtevam. Mi ne obžalujemo izstopa; ako so poslanci sprevideli, da od te vlade ni nič pričakovati za Slovence in Slovane sploh, potem res ne kaže, da bi jo podpirali samo grofu Hohenwartu na ljubo. Le to obžalujemo, da naši poslanci niso složno postopali. Jugoslovanskih poslancev je le malo, pa vendar bi tudi njihov glas kaj izdal, ko bi složno postopali; dokler so pa na tri kampe razcepljeni, kakor zdaj, ne bodo mogli svojemu delovanju mnogo uspeha pripisovati. Sicer pa so naši poslanci sami modri dovolj, da bodo to spoznali in popolno slogo med seboj ponovili, združivši vse Slovence in Hrvate v en klub. Želimo pa, da goji „jugoslovanski klub“ dobro razmerje tudi z nemškimi konservativci in Poljaki. Kajti na vrsto pride prememba volilnega reda, in če hočemo Slovenci pri tem kaj pridobiti, navezani smo na pomoč in dobro voljo Poljakov in konservativcev. — Odkar so slovenski in dalmatinski poslanci začeli slovo jemati od večine in Hohenwarta, začeli so se nemški narodnjaki (Steinwendrovci) približevati vladi in liberalcem. Tudi Coroninijev klub je liberalcem obljubil svojo pomoč. Tako se državni voz zmirom bolj na levo stran pomika in kmalu bodo liberalci vso oblast v rokah imeli. Kedar bodo pa spet roge kazati začeli, bodo se jih Poljaki in konservativci kmalu naveličali in jim hrbet obrnili. Potem bomo pa spet tam stali, kjer smo bili ob času, ko so Čehi doma sedeli, Poljaki, Slovenci in Tirolci pa državni zbor zapustili, ter je kmalu potem na tla omahnilo tudi nemško-liberalno ministerstvo. — Mladočehi in nekteri jugoslovanski poslanci si zdaj prizadevajo, da bi med poslanci osnuli „slovensko zvezo“ zoper sedanjo vlado in za uresničenje ravnopravnosti. V to zvezo naj bi stopili Čehi, Slovenci, Hrvati in Rusini. Taka zveza bi res nekaj pomenila in nemške prenapetneže s strahom napolnila. Sploh pa še pristavimo, če pride do „slovenske zveze“, da se je bomo le tedaj veselili, ako bo zveza v resnici pametno in previdno postopala. — Državni zbor je z veliko večino potrdil novo brambovsko postavo, ki nam naklada spet hudo breme. Deželni brambovci bodo namreč zdaj po dve leti služiti morali. Dalmatinska poslanca Klaič in Biankini sta oistro govorila zoper to postavo in grajala tudi našo zunanjo politiko, ki nam naklada toliko občutnih stroškov za vojaščino. Tudi mi smo te misli, da nam drugzega ne manjka, kakor moža bistre glave in poštenega srca na tistem stolu, kjer zdaj madjarski grof Kalnoky sedi; on bi se pobotal z Rusijo in Francijo, in potem ne potrebujemo dosti vojakov. — V davčnem odseku je minister Plener reknel, da bo že skrbel, da se nova davčna postava kmalu izdela. Najprej se bo upeljal osebni dohodninski davek. — Govori se, da se deželni zbori skličejo meseca prosinca. — Avstrijski škofje so imeli nedavno pogovor zaradi katekizma v ljudski šoli. — Ogerski škofje pa so se posvetovali, kako bi zabranili novo postavo o civilnem zakonu. — Na Francoskem in na Laškem iščejo novih ministrov, ker so dosedanji vsi odstopili. Na Francoskem je Perier sestavil novo vlado; na Laškem bi pa trebalo čudodelnika, da bi državne dolgove poplačal in dohodke povišal, ne da bi koga zabolelo. Do zdaj pa tacega še niso mogli najti. — Nemški državni zbor je ovrgel postavo zoper jezuite in jim spet dovolil, da se smejo naseliti v Nemčiji in tam bivati. Šlo je za 10 glasov (173 zoper 163); katoličanom so do zmage pomagali Poljaki, Francozi (Lorenčani) in — socijaldemokrati.

Gospodarske stvari.

Surov les ni za kurjavo. Zelo čudno navado imajo po nekterih krajih, da žgo po zimi sveža drva namesto suhih. To nikakor ni prav! Surov les malo zaleže, skoraj še enkrat manj kakor suh. Za kurjavo se ga torej dosti več porabi, ne gledé na to, da je kurjava s surovim lesom zamudna in nadležna. Opustimo torej tako potratno kurjavo in bodimo varčni tudi pri drvih. Nasekajmo si potrebnega lesa za drva že prejšnjo zimo, da se čez leto in dan do dobrega osuši. Tako gorivo bode veliko boljše in cenejše. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. V Celovcu so ljudje zadnje tedne zelo bolehalo zavolj mokrotnega, meglenege zraka. Tudi hripa (influenca) nas spet nadleguje. — Pogorel je Hren v Zekulcah pri Dholicu. — V Celovcu bodo prezidali mestni rotovž. — Na Djekšah so blagoslovili novo šolsko hišo.

Na Kranjskem. Svitli cesar so podarili gasilcem v Kropi 160, na Igu pa 60 gld. — V Ljubljani se snuje društvo za krščansko umetnost. — Na Notranjskem imajo spet hripo. — Orožnike dobijo v Dobropolju. — Mrtvega našli so posestnika Stražišarja iz Podpeči. — V Ljubljani je začel izhajati slovensk socijalističen list z imenom „Delavec“. — V Ribnici dobijo obrtno nadaljevalno šolo. — Sirotišnica v Kočevju bo kmalu dodelana. — Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Ljubljani šteje 311 članov, med njimi 4 pokroviteljice, 15 ustanovnic, 140 letnic in 152 podpornic. — Nova fara se je ustanovila v Budanjah pri Vipavi.

Na Štajerskem. Pri Drag. Hribarju je izišel „Národní koledar“ z lepimi podobami. Velja lepo vezan 1 gld., broširan po pošti 70 kr. — Pri Žalcu so našli nekega viničarja zaklanega in oropanega. — Blizo Št. Petra pri Celju je bil umorjen in oropan neki Pavič. Na sumu je neki klatež, ki jo je pa popihal na Hrvatsko.

Na Primorskem. Za slovensko šolo v Trstu se stariši pridno podpisujejo. Magistrat se vsaj ne bo mogel izgovarjati, da v Trstu Slovencev ni. — Za Buzet je razpisana služba okr. zdravnika z letno plačo 1200 gld. — Na Reko sta nedavno dva parnika pripeljala 2200 sodov laškega vina.

Po drugih deželah. Goveja kuga na Hrvatskem je prenehala, zato je prevoz živine spet dovoljen. — Hripo imajo na Dunaju pa tudi drugodi.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba mojega očeta

Matije Ogriza p. d. Pevcarja

na Drabunažah, kakor tudi vsem, ki so mi ustmeno ali pismeno izrazili svoje sočutje, izrekam svojo prisrčno zahvalo.

V Timenici, dné 25. listopada 1893.

Janez Ogriz, župnik.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro na Vratah je dobil ondotni provizor č. g. Martin Krejčič; č. g. Drag. Rous, farni oskrbnik v Ingolski dolini, bode o Božiču nastopil službo mestnega kaplana in nemškega pridigarja v Trstu. — Sv. misijon so obhajali od 21. do 29. listopada t. l. v Skočidolski fari; vodila sta ga sloveča misijonarja iz Jezusove družbe vč. oo. Doljak in Tomazetič. — Dnó 30. listopada sta pričela enako misijonsko pobožnost v Dobrlivesi.

Hellerjeva hišna godbila.

Po Hellerjevih hišnih godbilih in godečem hišnem orodju nosi se godba v celi svet, da vesele navdušuje, žalostno tolaži in po domu žalujejo na milo domovino spominja. V hotelih in gostilnicah so ta godbila namesto godev, katerih ni vselej dobiti, ter privabijo marsiktere gosta. Za gostirje se priporočajo posebno avtomatična godbila, ki so tako narejena, da drugače ne igrajo, kakor če kdo kak denar noter vrže. Na ta način se kmalu sama izplačajo.

Skladbe ali pesmi, ki se godejo, so skrbno izbrane ter so vzete najlepše melodije iz oper, operet, plesov, popevk in zborov. Resnica je nadalje, da je bil tovarnar Heller na vseh razstavah odlikovan s svetinjami ali pa diplomami, da dobiva na tisoče priznalnih pisem in da pošilja svoje umotvore celo na kraljeve dvore.

Hellerjeva godbila so pripravna za darila o božiču, novem letu, godu, rojstnem dnevu, birmi itd. Kot razvedrilo se priporočajo samotarnim osebam, kakor duhovnikom, učiteljem in bolnikom.

Tovarna nema podružnic, torej se je treba tudi pri malih naročilih obrniti naravnost v Bern (Svica). Tovarna prevzame vsako popravilo, če bi se kako godbilo pokvarilo, tudi od tujih izdelkov. Stara godbila prevzame namesto denarja. Plača se lahko tudi na obroke. Ceniki s podobami se pošiljajo zastonj.

Loterijske srečke od 2. grudna.

Gradec 53 89 4 88 70

Dunaj 68 58 86 1 31

*) „... höchst mangelhafte slovenische Sprache...“

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo od zdaj naprej vsako sredo ob 1/8. uri zvečer v gostilnici hotela „pri Sandwirth-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“ koj pri vходу na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	25
rž	3	95	4	90
ječmen	3	90	4	90
oves	2	40	3	—
hejda	4	35	5	45
turšica (sirk)	3	30	4	10
pšeno	6	20	7	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	75	1	20
deteljno seme	—	—	—	—
grah	5	—	6	25

Sladko seno je po 3 gld. 50 kr. do 4 gld. — kr., kislilo 2 gld. 60 kr. do 3 gld. 70 kr., slama po 2 gld. 10 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 66 do 70 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 30 do 33 gld. stari cent.

Zahvala.

Podpisani Mariji Goričnikovej iz Pinjevasi h. št. 7. v okraju Celovškem pogorelo je dne 2. listopada 1893 pri banki »Slaviji« zavarovano poslopje. Škoda cenila se je dne 5. listopada, in dotična odškodnina v znesku 744 gld. izplačala se mi je točno in brez odtegljeja.

Zato zahvaljujem se banki »Slaviji« prav toplo in jo z dobro vestjo priporočam vsakemu, ki se misli zavarovati.

Zahvaljujem se tudi vsem onim, ki so se toliko trudili, da so ubranili, da ni pogorela streha na hlevu in na sobi.

V Pinjevasi, dne 28. listopada 1893.

Marija Goričnik.

Silv. Šuster, priča. Tom. Nessel, priča.

Kmetija na prodaj.

Sramsničnikova kmetija v Kamnu pri Zelučah na Dravi, v Celovškem sodnijskem okraju, ki ima zidano hišo z enim nadstropjem, veliko zidano gospodarsko poslopje, oboje v dobrem stanu, 22 oralov 1559□ sežnjev njiv, 12 oralov 1312□ sežnjev travnika, 42 oralov 513□ sežnjev gozda in pašnika, vse skupaj, se prodá dober kup ter se lahko precej prevzame. Več pové dr. Janez pl. Vest, c. k. notar v Celovcu.

Izborna zaloga
pristno-voščenih cerkvenih sveč, zvitek itd.

Ivan-a Stelè-ta

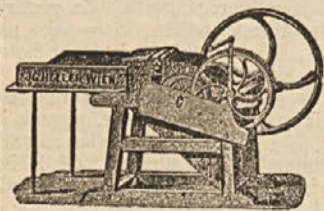
v Kamniku na Kranjskem

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in gg. patronom cerkvenim v obilo naročevanje najrazličnejših

pristno-voščenih izdelkov.

Ze nad 200 let obstoječi obrt jamči sigurno gledé na poštenost blaga in točnost v izvrševanju naročil.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlino za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlino za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpošila v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštine prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Za božična darila

priporočam naslednje reči, ki jih dajem zelo dober kup:

volnene lajbiče, volnene rute, volnene nogovice,
srajce iz trikota, volnene jopiče,
Jägrove srajce iz volne, možke srajce bele in pisane.

Novosti!

Zavratnike za gospode, hladedrznike, moderce za gospe, rokavice,
prtene ovratnike za gospode, manšete itd.

Jožef Lieleg

v Celovcu, Burggasse št. 5.

Brinjevec!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu: pravi **natorni brinjevec** liter po 1 gld. 20 kr.; **staro slivovko** liter po 1 gld.; **fini namizni med** v plebatiških skatljah po 5 kil franko 3 gld. 50 kr. Nadalje priporoča **fino dolensko vino** liter po 24 in 26 kr.; **isterski teran** liter po 23 kr.; **hrvatsko belo vino** liter po 23 kr. od 56 litrov naprej.

Egidij Jeglič,

trgovec in čebelar v Selu, pošta Lesce-Bled na Kranjskem.

Kot darila za Božič

priporoča

svoje v **veliki izbiri** se nabajajoče prave švicarske žepne ure, zlate, srebrne, tulaste in niklaste po najnižjih cenah.

Jamči se dve leti za vsako popravljeno uro.

Peter Fessl

v Celovcu, stari trg št. 20.

Priporočilo.

Podpisani si štejem v dolžnost, kmetom naznati, da je pri meni Janez Zakotnik p. d. Štritih v Dvoru (pošta Šmihel nad Pliberkom), naredil leseno mlatilnico za tri četrtinke boljši kup, kakor se dobijo železne, pa ravno tako dobro deluje in ima še to prednost, da naredi mehko slamo in da se ne more tako lahko pokvariti. Naredi jo na zahtevanje tudi na gepelj, da se zamore s konjem ali volom goniti. S spoštovanjem

J. Kraut p. d. Poltnik na Bistrici.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kap-

ljice za želodec

zdavno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim uplivom pri motenem prebavljanju, pri krču v želodecu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1/2 tucata 1 gld., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Službo cerkovnika (mežnarja)

išče 25 leten, oženjen mož, ki je to službo že tri leta opravljal. Njegov naslov se izvé pri uredništvu „Mira“.

Hiša s kramarijo

in nekolikim zemljiščem, blizu cerkve, četrt ure od velikih fužin na Koroškem, pohištvo v dobrem stanu z novim hlevom in skednjem, se prodá za 1800 gld. Kje, pové uredništvo „Mira“.

Garantirano pristen brinjevec

prodaja **Anton de Gleria**, trgovec v Logatcu, v zavojih po 3 litre za 4 gld. 50 kr. proti poštnemu povzetju. Na debelo se daje še boljši kup.

Natorna vina

rudeča in bela.

Tirolec, rudeč po 16 do 18 kr. **sicilijanec**, črn, (najboljše laško vino) po 20 kr., **bela vina** po 24 do 26 kr. liter. Za pristnost in trpežnost se jamči. Pošilja se v sodih.

Zaloga moke

iz I. Budimpeštanskega parnega mlina, vreče po 85 kil po izvornih cenah.

Priporočam tudi svoje drugo **tržaško blago** in **žgane pijače** po nizkih cenah.

Kramarjem se daje še ceneje.

S spoštovanjem

Amand Prosen,

v Celovcu, kosarske ulice števil. 24.

KONJAK.

To iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečeno Francovo žganje je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodecu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in plača se na pošti vozniina. Dobi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na **Goliču** pri Konjicah na Štajerskem.

28 zlatih in srebrnih svetinj in pohvalnih pisem.

Hišna godbila,

ki sama godejo od 4 do 200 komadov, z ekspresijo ali brez nje, z mandolino, bobnom, zvonovi, nebeskimi glasi, kastanjete, harpe itd.

Orodje z godbo,

igrajoče po 2 do 16 komadov, godeče (igrajoče) torbe, stojala za smotke, švicarske hišice, albumi za fotografije, pisalna orodja, omarice za rokavice, težalniki za pisma, lonci za cvetlice, eigarnice, tobakire, pisalne mize, steklenice, vrčki, stoli itd. vse z godbo. Vedno najnovejše in najboljše, posebno pripravno za božična in novoletna darila priporoča

J. H. Heller v Bernu (Švica).

Kdor hoče pristno blago, naj se obrne naravnost na tu imenovano tovarno. Ceniki s podobami se pošljejo zastoj.